

Indhold

- 1 Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer
Louise Fjord Kjærsgaard, Ph.D.-stipendiat CBS, CORIT Advisory P/S og Katja Dyppel Weber, Ph.D., CORIT Advisory P/S.

Indkomstskatter

Domme

- 2 Ejendomsavance
Overdragelse - formidlingsaftale - ejendomsavance - gældsovertagelse
- 3 Forældede fordringer
Klage - afvist - realitetsbehandling
- 4 Skattepligtig gave
Beskatning - skattepligtig indkomst - selvangive - gave - lån

Afgørelser fra Skatterådet

- 5 Håndværkerfradrag
Frdrag - afløbsinstallationer

1

Skattemæssig behandling af virtuelle valutaer

Louise Fjord Kjærsgaard, Ph.D.-stipendiat CBS, CORIT Advisory P/S og Katja Dyppel Weber, Ph.D., CORIT Advisory P/S.

Udbredelsen og anvendelsen af virtuelle valutaer er stigende, og der synes derfor behov for en analyse af den skattemæssige kvalifikation og behandling heraf. Skatterådet har ved to lejligheder haft mulighed for at foretage denne analyse; i henholdsvis SKM2014.226.SR om Bitcoins og SKM2017.520.SR om Bookcoins. I denne artikel bliver disse afgørelser kommenteret.

- 6 Investering af pensionsmidler
Aktieinvestering - pensionsordning - virksomhedsordning
- 7 Straksafskrivning
Aktiver - tilskudsbeløb - anskaffelsesudgift
- 8 Dobbeltbeskatningsoverenskomst af investor-lande
Kildelande - udenlandsk investor - danske aktier - dobbeltbeskatning
- 9 Likvidationsprovenuet
Selskabsbeskatning - moder-/datterselskab - omgælsesklausul
- 10 Købsretsordning
Vindmølleandele - interesseforbundet - anparter

Moms og afgifter

Afgørelser fra Skatterådet

- 11 Momsfrie ydelser
Momsfritagelse - social forsyng og bistand - momsplicht

1. Indledning

Standardiserede nationale valutaer i form af mønter og sedler har i mange år været det foretrukne betalingsmiddel. Det kan dog næppe være en overraskelse, at også dette område, som det gælder for næsten alle dele af verdensøkonomien, er påvirket af den teknologiske udvikling. Denne udvikling har betydet, at der nu næsten dagligt bliver udviklet nye virtuelle valutaer,¹ hvilket rejser en række juridiske problemstillinger, herunder skatteretlige problemstillinger. I skatteretlig henseende er udfordringen, hvordan sådanne virtuelle valutaer – der

1 Bank for International Settlement, *Central Bank Cryptocurrencies* (2017), s. 1.

ikke følger den traditionelle handel – kvalificeres og behandles. Dette har afgørende betydning for de skattemæssige konsekvenser af transaktioner i virtuelle valutaer.

Denne artikel er struktureret således, at afsnit 2 indeholder en generel beskrivelse af, hvad virtuelle valutaer er, afsnit 3 indeholder et referat af de to Skatterådsafgørelser om henholdsvis Bitcoins og Bookcoins, og afsnit 4 indeholder kommentarer til afgørelserne. Artiklen afsluttes med en konklusion og perspektivering i afsnit 5.

2. Generelt om virtuelle valutaer

Der findes ikke en egentlig definition af virtuel valuta, men bredt har Nationalbanken karakteriseret virtuelle valutaer som *“enheder til betaling, der ikke er udstedt af en centralbank og ikke er lydende i en national valuta med status som lovligt betalingsmiddel. Virtuelle valutaer er desuden karakteriseret ved, at de typisk kun foreligger i elektronisk form.”*² Virtuelle valuta kan forekomme i mange forskellige former, men kan overordnet inddeles i tre typer valutasystemer:³ Lukkede virtuelle valuta-systemer, virtuelle valuta-systemer med envejs pengestrøm og virtuelle valuta-systemer med tovejs pengestrømme.

Lukkede virtuelle valuta-systemer er karakteriseret ved, at de næsten intet link har til den reale økonomi og kendes fra virtuelle fællesskaber. Et virtuelt fællesskab er en platform, hvor de deltagende parter kan interagere og følge fælles interesser eller mål ved at ændre eller observere en fælles database.⁴ Ved anvendelsen af virtuelle valutaer er spillerne ikke nødsaget til at indtaste deres personlige betalingsoplysninger, hver gang de skal handle med hinanden. Denne type virtuel valuta kan alene benyttes til at erhverve virtuelle service og goder inden for det virtuelle fællesskab. Et eksempel på et sådan virtuelt fællesskab er World of Warcraft, der er struktureret således, at spillerne tilskyndes til at foretage transaktioner med hinanden, ved brugen af virtuelle valuta kaldet *gold*, *silver* og *copper*, som optjenes på baggrund af præstationer samt den tid, der spilles. I World of Warcraft kan spillerne alene anvende den virtuelle valuta til køb af forskellige virtuelle varer og ydelser inden for spillet, for eksempel transportmidler i form af dyr (mounts), mad til forbedring af ydeevne i spillet og udarbejdelse af forskellige våben til brug i kamp. Det er derfor ikke muligt at hæve eller veksle den optjente virtuelle valuta til officiel valuta.

Virtuelle valuta-systemer med envejs pengestrøm er karakteriseret ved, at den virtuelle valuta kan købes direkte ved at anvende en officiel valuta til en bestemt

ombytningskurs, der ligesom betingelserne for købet er fastsat af systemejereren. Denne form for virtuelle valutaer kan imidlertid ikke veksles tilbage til en officiel valuta. Sådanne virtuelle valuta har derfor begrænset økonomisk relevans. Et eksempel på en sådan virtuel valuta er bonuspoint hos flyselskaber, der generelt kun kan anvendes til at købe ydelser eller produkter gennem flyselskabet eller udbydere, med hvem flyselskabet har indgået aftale.

Virtuelle valuta-systemer med tovejs pengestrømme kan i højere grad betragtes som et alternativ til penge, dog med den forskel at virtuelle valutaer ikke findes i fysisk form. Brugere kan købe og sælge den virtuelle valuta svarende til kursværdien af en officiel valuta. Endvidere kan sådanne virtuelle valutaer anvendes til køb af både virtuelle og reale produkter. Både Bitcoins og Bookcoins er eksempler på virtuelle valuta-systemer med tovejs pengestrømme.

Bitcoins og Bookcoins bygger begge på en decentraliseret netværksteknologi (distributed ledger technology) også kaldet *peer-to-peer*, det vil sige en fælles protokol med tilhørende infrastruktur, der tillader brugernes computer fra forskellige lokationer at indgå eller validere transaktioner i netværket. Det særlige ved denne teknologi er således, at brugerne kan indgå transaktioner, *uden* at disse transaktioner skal valideres af en central server, der fungerer som et betroet centralt mellemlid i alle transaktionerne. Modsat kendes det fra traditionelle transaktioner, hvor sælger anmoder køber om at betale et aftalt beløb, som køber skal acceptere, hvorefter banken som et betroet centralt mellemlid skal verificere transaktionen og sikre, at køber ikke anvender de samme penge to gange.

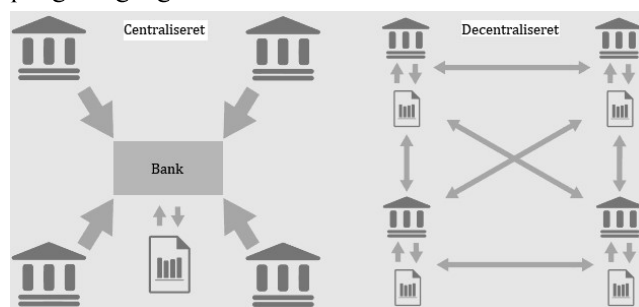

Illustration af forskellen på en centraliseret netværk og et decentraliseret netværk

Kilde: M. Belinky, E. Rennick og A. Veitch, *The Fintech 2.0 Paper: rebooting financial services 2015*

Det decentraliserede system kan resultere i en række fordele, for eksempel vil transaktioner typisk gå hurtigere, have lavere transaktionsomkostninger og endelig vil

² Danmarks Nationalbank *Kvartalsoversigt, 1. kvartal*, 2014, s. 86.

³ Id.

⁴ Aleksandra Bal i *Stateless Virtual Money in the Tax System*, European taxation juli (2013), s. 352.

parterne i transaktionen typisk være anonyme, mens transaktionerne vil være offentlige.

Bitcoins

Bitcoins⁵ er den mest udbredte virtuelle valuta i verden, og antallet af virksomheder, der modtager betaling i form af Bitcoins, er stigende. Ombytningskursen eller prisen for en Bitcoin afgøres alene af udbud og efterspørgsel, og Bitcoins er således ikke knyttet til nogen officiel valuta.

Forsimplet forklaret overføres Bitcoins fra computer til computer via et såkaldt kryptografisk hashsystem, der holdes sikkert, ved at brugerne både har en offentlig og privat nøglekryptografi.⁶ Brugere kan gemme deres Bitcoins i en "wallet", der udgøres af enten software installeret på brugerens computer eller en webbaseret konto. Hver betalingstransaktion sendes til hele netværket, og mere end halvdelen af netværket skal verificere transaktionen og inkludere transaktionen i det kryptografiske hashsystem, før en transaktion bliver gennemført.⁷ Herved sikres det, at Bitcoins ikke kan bruges mere end én gang, altså en løsning på *the double spending problem* – en funktion, som banken i en traditionel transaktion ville udføre. Nye Bitcoins genereres ved, at computere kaldet 'Bitcoin miners'⁸, det vil sige computere i netværket, løser de komplicerede algoritmer i forbindelse med verifikationen af transaktioner med Bitcoins. For at stille computerkapacitet til rådighed kompenseres Bitcoin miners med hele eller dele af nygenererede Bitcoins. Denne måde at generere nye Bitcoins kan sammenlignes med guldminearbejdere, der udnytter ressourcer til at tilføre guld til markedet, heraf navnet "miners".

Bookcoins

Bookcoins er ikke nær så udbredt som Bitcoins, men det fremgår af hjemmesiden⁹, at det er verdens største online bullion marked. Brugeren skal oprette en konto på hjemmesiden, hvorefter der kan handles sølv direkte

med andre brugere.¹⁰ Værdien af Bookcoins reguleres efter udviklingen i sølvprisen, således at én Bookcoin svarer til ét gram sølv. Det fysiske sølv vil normalt være opbevaret i et af Bookcoin-udstederens depoter, men kan på anfordring leveres til ejeren af Bookcoins, enten ved at ejeren selv henter sølvet, at det leveres på en af ejeren oplyst adresse eller til et af ejeren valgt depot. Der handles således kun i allokeret sølv, og indehaverne af Bookcoins har den juridiske ejendomsret til det fysiske sølv – uanset om dette er leveret eller ej. Ligesom det er tilfældet for Bitcoins, kan begge brugere notere prisen, således kan der spares handelsomkostninger¹¹ ved ikke at have en mellemmand.

Det oplyses endvidere på hjemmesiden, at Bookcoins ikke kan forfalskes, at der ikke kan ske ikke-godkendte betalinger, som det kendes fra svindel med kreditkort, at transaktioner med Bookcoins er irreversible og immune for falske tilbageførsler. Alt dette sikres gennem sikkerhedskopiering, kryptering og flere signaturer, men teknologien hertil uddybes eller forklares ikke yderligere.

3. Referat af Skatterådets afgørelser

3.1. SKM2014.226.SR – Bitcoins

Spørger var interessant i et interessentskab ("I/S"), der beskæftigede sig med juridisk rådgivning inden for informationsteknologi til betalingssystemer, betalingssurrogater, elektroniske penge, Bitcoins, skatteret og selskabsret. Interessenterne påtænkte, at I/S skulle drive virksomheden helt uden brug af bankkonto og kontanter, men alene ved brug af Bitcoins. I den forbindelse anmodede spørger bl.a. svar på, hvorvidt kursen på Bitcoins fra hjemmesiden Mt. GOX kunne benyttes i den skattepligtige indkomstopgørelse, samt hvorvidt realiserede kurstab og gevinster på Bitcoins skulle medregnes til den skattepligtige indkomst for interessenterne i I/S. Spørgers opfattelse var, "at Bitcoins skal betragtes som en valuta på linje med dollars og EURO, hvorfor det skattemæssigt er helt ukompliceret."

Denne opfattelse delte SKAT ikke, men fandt i stedet,

- 5 Første gang Bitcoins blev omtalt, var af personen eller personerne bag navnet Satoshi Nakamoto i et white paper med titlen Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System i 2009.
- 6 Satoshi Nakamoto, *Bitcoin: A Peer-to-Peer Electronic Cash System* (2009), s. 2.
- 7 Id. s. 3.
- 8 Id. s. 6.
- 9 <https://bookcoins.com>
- 10 Det fremgår af hjemmesiden, at formålet med Bookcoins var at give private adgang til det professionelle marked og dermed de bedste priser på sølv. En sølvbar vejer 1.000 oz, hvilket prismæssigt lægger over, hvad de fleste private kan købe. Endvidere opnår ejeren af Bookcoins adgang til professionelle sikkerhedsdepoter.
- 11 Det oplyses dog på hjemmesiden, at Bookcoins LLC opkræver et transaktionsgebyr på maksimalt 0,5 % for at købe/sælge sølv.

at Bitcoins ikke er en officiel valuta. Dette var begrundet med, at Bitcoins:

- ikke reguleres af de globale valutamarkeders aktører,
- ikke undergives regulering af en centralbank,
- ikke kan fordres indfriet, og
- ikke er tilknyttet en stat eller et valutaområde.

På den baggrund fandt SKAT, at Bitcoin-systemet alene er et betalingssystem, der gør det muligt at gennemføre transaktioner i en virtuel valuta, som ikke reguleres af nogen central bank, og hvor dagskursen ved den enkelte transaktion fastsættes på baggrund af udbud og efterspørgsel efter Bitcoins. Grundet disse karakteristika fandt SKAT, at Bitcoins ikke anses for en officiel valuta som nævnt i Skattekontrollovens § 3C, hvorfor Bitcoin-kursen ikke anvendes som grundlag for udarbejdelse af et skattemæssigt årsregnskab.

Til spørgsmålet om, hvorvidt et realiseret tab eller gevinst på Bitcoins kan medregnes til den skattepligtige indkomst, forudsatte SKAT indledningsvis, at I/S ikke drev næring eller spekulation med Bitcoins. Dernæst fandt SKAT, at der ved Bitcoin-systemet ikke er en kreditor og en debitor, hvorfor der således ikke opstår en fordring, gæld eller finansiel kontrakt omfattet af Kursgevinstloven.

Endvidere fandt SKAT, at Bitcoin-systemet alene er et betalingssystem som spørger ikke var lykkedes med at godtgøre havde en erhvervmæssig begrundelse, hvorfor Bitcoin-systemet til gennemførelse af betalingstransaktioner, samt kurstab eller -gevinst, var virksomhedens indkomstopgørelse uvedkommende. SKAT lagde ved denne vurdering vægt på, at alle køb og salg af Bitcoins kun kunne foretages ved brug af egen computer og dermed via egen net-bankkonto, hvorfor en betaling ligeså godt kunne være gennemført direkte med handelsparten i en officiel valuta. Herved blev anvendelsen af Bitcoin-systemet efter SKATs opfattelse et forretningsmæssigt overflødigt og unødvendigt led i at få gennemført en pengetransaktion. Anvendelsen af Bitcoins var i stedet udslag af spørgers personlige interesse, og gevinst og tab ved Bitcoins var omfattet af Statsskattelovens § 5 og skulle dermed som udgangspunkt ikke medregnes ved opgørelsen af spørgers skattepligtige indkomst. SKAT bemærkede imidlertid, at handel med Bitcoins konkret kunne blive anset for spørgers hobbyvirksomhed eller anden ikke-erhvervmæssig virksomhed, hvilket ville resultere i skattepligt af nettoindkomst, men ikke fradrag for nettotab.

Skatterådet tiltrådte ved begge spørgsmål SKATs begrundelse og indstilling. Det skal bemærkes, at afgørelsen er anket til Landsskatteretten (jr. nr. 13-3100311).

3.2. SKM2017.520.SR - Bookcoins

Spørger ønskede det bekræftet, at Bookcoins skattemæssigt skal behandles som Bitcoins, idet begge er virtuelle valutaer med tovejs pengestrømme, som baseres på decentraliseret netværksteknologi. Hvis SKAT ikke var enig heri, ønskede spørger det bekræftet, at Bookcoins kunne anvendes ved opgørelsen af det skattemæssige regnskab.

I relation til spørgsmålet om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på Bookcoins fastslog SKAT indledningsvis, at det faktum, at Bookcoins understøttes af et underliggende aktiv, nemlig sølv, der er opbevaret i Bookcoin-udbyderens depot, mens Bitcoins ikke understøttes af et underliggende aktiv, gør, at de to virtuelle valutaer, i relation til den skattemæssige behandling, ikke er sammenlignelige.

Herefter bemærkede SKAT, at der ikke forelå materiale, der viste, at de underliggende sølvbarer løbende ved handel med Bookcoins bliver markeret eller på anden måde udskilt for hver enkelt transaktion med Bookcoins. Først ved en eventuel konvertering til sølvbarer med henblik på levering heraf sker der en ejendomsretlig/tingsretlig individualisering af sølvbarerne.

På denne baggrund anså SKAT Bookcoinsbeviset for en pengefordring i form af et anfordringstilgodehavende, der giver ret til på forlangende at få leveret en bestemt mængde af et nærmere bestemt depot af sølvbarer (halvgenerisk køb). Disse karakteristika gør efter SKATs opfattelse, at indehaveren af Bookcoins, indtil eventuel konvertering, besidder en pengefordring, i form af en struktureret fordring efter Kursgevinstlovens § 29, stk. 3, hvis værdi følger udviklingen i sølvprisen. Bookcoinbeviset skal derfor skattemæssigt behandles efter Kursgevinstlovens regler for beskatning af finansielle kontrakter, for så vidt angår kreditor.

Hvad angik spørgsmålet om, hvorvidt Bookcoinkursen kan anvendes ved opgørelsen af det skattemæssige regnskab, besvarede SKAT benægtende, idet Bookcoins, efter SKAT opfattelse, ikke er en officiel valuta. Ved begrundelsen herfor henviste SKAT til Skatterådets afgørelse vedrørende Bitcoins, idet sagerne på dette punkt anses for sammenlignelige, og det forhold, at Bookcoins er understøttet af sølv, ikke er tilstrækkeligt til at gøre Bookcoins til en officiel valuta.

Skatterådet tiltrådte ved begge spørgsmål SKATs begrundelse og indstilling. Det skal bemærkes, at denne afgørelse i skrivende stund ikke er anket til Landsskatteretten.

4. Kommentarer til afgørelserne

4.1. Officielle fremmede valutaer

Der er ikke en skatteretlig definition af *fremmed valuta*, men betegnelsen anvendes i flere sammenhænge, eksempelvis i Kursgevinstloven og Skattekontrolloven. Det fremgår af SKL § 3 C, at den regnskabsføring, der skal lægges til grund for en skattemæssig opgørelse, kan foretages i fremmed valuta, dog således at pligtmæssige meddelelser til danske skattemyndigheder skal foretages i dansk mønt, eventuelt omregnet fra fremmed valuta til dansk mønt på baggrund af en gennemsnitskurs for indkomståret fastsat af en centralbank. Det fremgår således ikke af bestemmelsen, hvad der nærmere skal forstås ved *fremmed valuta*, men blot at gennemsnitskursen skal være fastsat af en centralbank.

På linje hermed fremgår følgende af bemærkningerne til lovforslaget¹² som svar på InvesteringsForeningsRådets høringssvar:

“Lovforslaget tilsigter dog at være så enkelt og praktisk anvendeligt som muligt for såvel virksomhederne som skattemyndighederne. Dette medfører, at der ikke bør indføres særlige omregningsregler for bestemte virksomhedstyper eller brancher, ligesom omregningskurserne bør baseres på centralbankers valutakurser frem for private virksomheders m.v. valutakurser, da centralbankers valutakurser kan efteres af alle, og da grundlaget for udregningen af valutakurserne kendes.” (Vores fremhævnning)

Endelig følger det af lovbemærkningerne til SKL § 3 C, stk. 7:

“Den kurs, der anvendes ved »engangsomregningen«, skal være en officiel valutakurs, dvs. en af en centralbank fastsat valutakurs. Valget af, hvilken centralbanks valutakurs der ønskes anvendt ved omregningen af resultatet, skal anmeldes i forbindelse med meddelelsen til skattemyndigheden efter stk. 3, 3. pkt., eller stk. 5, 2. pkt.” (Vores fremhævnning)

Baseret på bemærkningerne til lovforslaget synes der alene at kunne udledes et krav om, at der skal foreligge en officiel ombytningskurs fastsat af en centralbank.

Der synes ikke at være nogen relevant praksis, der nærmere fastsætter, hvad der skal forstås ved *fremmed valuta*, men i Skatterådets afgørelse om Bitcoins fastslås det, at Bitcoins ikke er en officiel valuta, idet Bitcoins-

kursen fastsættes på baggrund af udbud og efterspørgsel samt det faktum, at Bitcoins:

- *ikke* reguleres af de globale valutamarkeders aktører,
- *ikke* undergives regulering af en centralbank,
- *ikke* kan fordres indfriet, og
- *ikke* er tilknyttet en stat eller et valutaområde.

Selvom det ikke bestrides, at ovenstående er en korrekt forståelse af faktum, synes det ikke muligt at udlede sådanne krav af bestemmelsen – ej heller af andre juridiske retskilder. I Lov om Danmarks Nationalbanks § 8 og Møntlovens § 4 fremgår det, at alene sedler henholdsvis mønter er lovlige betalingsmidler i Danmark. Det kan dog ikke heraf udledes, hvad der kan anses for fremmed valuta eller penge.

Obligationsretligt definerer Mads Bryde Andersen og Joseph Lookofsky penge som *“en ydelse, der opgøres beløbsmæssigt under en møntfod”*.¹³ Endvidere karakteriserer forfatterne *for det første* penge som: en velkendt ydelse, der på grund af den forudsatte veldefinerede bytteværdi som regel føles egnet til udligning af krav, hvilket ifølge forfatterne særligt hænger sammen med penges ekstremt generiske karakter. *For det andet* er penge karakteriseret ved i praksis altid at være til rådighed for enhver, medmindre der indtræder udefrakommende retlige barrierer, eksempelvis offentlige indgreb mod brug af visse betalingsmidler, eller faktiske hindringer, eksempelvis arbejdsnedlæggelser i den finansielle sektor.¹⁴ Bitcoins og Bookcoins må generelt anses for i praksis at være til rådighed for ejeren, ligesom begge er generiske og derfor har en veldefineret bytteværdi, der dog ikke nødvendigvis kan anses for en *velkendt ydelse*. Bitcoins og Bookcoins synes således vanskeligt at opfylde de obligationsretlige karakteristika for penge, som anført af forfatterne.

I international skatteretlig litteratur har det endvidere været anført, at der sædvanligvis er krav til, at følgende tre egenskaber er opfyldt, førend en enhed kan anses for penge:¹⁵

- 1) valutaen skal have status som lovligt betalingsmiddel, det vil sige, at debitor med frigørende virkning

¹² L 123 Forslag til Lov om ændring af Skattekontrolloven, Kursgevinstloven og Skattestyrelsesloven (Udarbejdelse af skattemæssigt årsregnskab i fremmed valuta) fremsat den 17. november 2004.

¹³ Mads Bryde Andersen og Joseph Lookofsky i *Lærebog i obligationsret I*, Thomson GADJURA (2015), s. 3.

¹⁴ Mads Bryde Andersen og Joseph Lookofsky i *Lærebog i obligationsret I*, Thomson GADJURA (2015), s. 96.

¹⁵ Se bl.a. *Virtual currency schemes – a further analysis*, European Central Bank, (2015), ISBN 978-92-899-1560-1 (online), s. 24, samt Aleksandra Bal i *Handbook of Digital Currency*, red. David LEE Kuo Chuen, 2015, s. 270.

kan afregne gæld i denne valuta, og kreditor er forpligtet til at acceptere denne valuta,¹⁶

- 2) valutaen skal reguleres af en centralbank, og
- 3) valutaen skal ligeledes findes i fysisk form, hvilket i praksis typisk vil være mønter og sedler.

Henses der til Nationalbankens karakteristik af virtuelle valutaer, lægges der vægt på lignende karakteristika, idet Nationalbanken karakteriserer virtuelle valuter således:¹⁷

“[E]nheder til betaling, der ikke er udstedt af en centralbank og ikke er lydende i en national valuta med status som lovligt betalingsmiddel. Virtuelle valutaer er desuden karakteriseret ved, at de typisk kun foreligger i elektronisk form.”

Vi er ikke bekendt med, at hverken Bitcoins eller Bookcoins anses for et lovligt betalingsmiddel, endvidere udstedes de to virtuelle valutaer ikke af en central bank og endelig findes de to virtuelle valutaer ikke i fysisk form. Hverken Bitcoins eller Bookcoins kan således anses for at opfylde ovenstående betingelser.¹⁸

Den Europæiske Central Banks (“ECB”) analyse af virtuelle valutaer,¹⁹ oplister endvidere tre økonomiske funktioner, der definerer penge. Herefter skal penge besidde følgende funktioner:²⁰

- 1) Enhed, der kan byttes på en måde, hvorved ulemper ved bytteøkonomi undgås, eksempelvis, at der ikke er en efterspørgsel for den vare, som ønskes byttet, således at en handel kun sker, når to handlende begge har noget, den anden har brug for.
- 2) Enhed, som kan anvendes til opbevaring af nutidig indkomst til brug i fremtiden, det vil sige, at penge der ikke benyttes nu, men i stedet opspares, repræsenterer en værdi, som ejeren løbende kan drage fordel af eller kan vælge at anvende senere.
- 3) Standardiseret beregningsenhed til opgørelse af værdi og omkostninger ved varer, tjenesteydelser,

aktiver og passiver, således at det er nemmere at sammenligne forskellige tilbud i markedet, hvilket særligt gør sig gældende, når den relative værdi af penge er nærmest intuitiv.

Disse økonomiske funktioner kan næppe anses for opfyldt, for så vidt angår Bitcoins og Bookcoins. Dette skyldes, at selvom særligt Bitcoins oplever stadig større accept som betalingsmiddel, må udbredelsen heraf fortsat anses for begrænset. Med hensyn til Bookcoins oplyses det i afgørelsen, at spørger alene er bekendt med ét asiatisk shoppingcenter, der modtager den virtuelle valuta som betaling. I relation til den anden funktion, der tilsiger, at den virtuelle valuta skal kunne anvendes til opbevaring af nutidig indkomst til brug i fremtiden, varierer værdien af Bitcoins betydeligt,²¹ hvilket gør Bitcoins til en særdeles usikker måde at opbevare værdier. For så vidt angår Bookcoins, kan det ikke udelukkes, at denne virtuelle valuta opfylder denne betingelse, idet værdien er understøttet af allokeret sølv, der historisk har varieret betydeligt mindre.²²

Idet hverken Bitcoins og Bookcoins kan anses for at opfylde begge de to første funktioner, kan den tredje funktion formentlig heller ikke anses for opfyldt.

Det er på baggrund af ovenstående vores samlede vurdering, at de to virtuelle valutaer, Bitcoins og Bookcoins, hverken opfylder de funktioner og karakteristika, som kendetegner penge eller de af Skatterådet opstillede betingelser. Der synes imidlertid ikke at være fuldstændig overlap med de fire betingelser Skatterådet opstiller, og de karakteristika, der kan udledes i litteraturen, samt af Nationalbanken.

Uanset at det ikke er klart, hvor de af Skatterådet opstillede krav kommer fra, er vi enige i Skatterådets konklusion, for så vidt angår, at Bitcoins og Bookcoins ikke kan anses for fremmed valuta omfattet af SKL § 3C, hvorfor kursen for disse to virtuelle valutaer ikke kan anvendes

¹⁶ I Danmark er det lovlige betalingsmiddel i denne henseende den danske krone, jf. Møntlovens § 4, stk. 1, og Lov om Danmarks Nationalbanks § 8, stk. 2.

¹⁷ Danmarks Nationalbank Kvartaloversigt, 1. kvartal, 2014, s. 86.

¹⁸ Se ligeledes Nationalbankens notat BITCOIN ER IKKE PENGE offentliggjort i forbindelse med pressemøde 18. marts 2014, hvor det fremhæves, at *“Bitcoin er ikke penge i egentlig forstand, da der ikke er nogen udsteder bag. Bitcoin har i højere grad karakter af et aktiv, som brugerne tillægger en værdi.”*

¹⁹ *Virtual currency schemes – a further analysis*, European Central Bank, (2015), ISBN 978-92-899-1560-1 (online).

²⁰ *Virtual currency schemes – a further analysis*, European Central Bank, (2015), ISBN 978-92-899-1560-1 (online), s. 23. Se endvidere Aleksandra Bal i *Stateless Virtual Money in the Tax System*, European taxation juli 2013, s. 351 et seq samt *Handbook of Digital Currency*, red. David LEE Kuo Chuen, 2015, s. 267 et seq., hvor forfatteren ligeledes lægger vægt på penges økonomiske funktioner ved vurderingen af, hvorvidt virtuelle valuta bør anses for penge.

²¹ Se eksempelvis <https://www.xe.com/currencycharts/?from=XBT&to=USD&view=2Y>, hvor det ses, at værdien af Bitcoins inden for det sidste år har varieret fra under USD 700 til over USD 19.700.

²² Se eksempelvis <https://www.bloomberg.com/quote/SIL:COM>, hvor det fremgår, at prisen på sølv siden 2014 har varieret mellem ca. USD 13,8 til USD 20,2 pr. oz.

i forbindelse med udarbejdelsen af det skattemæssige regnskab. Det synes imidlertid ikke udelukket, at der i fremtiden vil blive udviklet mere sikre, effektive og pålidelige virtuelle valutaer, som på sigt kan opfylde de økonomiske funktioner, der kendetegner penge. Det må dog formentlig kræve, at disse enten reguleres af en centralbank eller en eksplicit accept af sådanne virtuelle valutaer i Skattekontrolloven, før kursen på sådanne kan anvendes til udarbejdelsen af det skattemæssige regnskab.

4.2. Skattemæssig kvalifikation

Bitcoins

Det fremgår af KGL § 1, at Kursgevinstlovens regler gælder for gevinster, tab og valutakursreguleringer på alle pengefordringer, gæld og finansielle kontrakter – bestemmelsen skal således anses for udtømmende at fastsætte Kursgevinstlovens anvendelsesområde. Det fremgår endvidere af forarbejderne til bestemmelsen, at der med en pengefordring menes: et retligt krav på betaling af et pengebeløb, det vil sige, at kreditor (fordringshaveren) skal kunne gøre betalingskravet mod debitor (skyldneren) gældende ved domstolene.²³ Bitcoins opbevares i brugerens Bitcoin-wallet, og brugeren kan ikke gøre krav gældende mod nogen part om betaling som følge heraf, hvorfor det synes korrekt, når Skatterådet finder, at beholdningen af Bitcoins ikke udgør en fordring, hvorfor eventuelle kursudsving på brugerens beholdning af Bitcoins ikke er omfattet af Kursgevinstlovens regler.

Skatterådet bemærker i denne henseende, at en kontantbeholdning heller ikke i sig selv anses for en pengefordring. Selvom denne udtalelse ikke i sig selv kan anfægtes,²⁴ synes udtalelsen alligevel misvisende, da der gives indtryk af, at Bitcoin-beholdningen ville udgøre en (penge)fordring omfattet af Kursgevinstloven, såfremt der forelå et kreditor/debitorforhold. En sådan udlægning kan imidlertid ikke støttes, idet Bitcoins, på nuværende tidspunkt ikke kan anses for *penge*,²⁵ hvorfor der følgelig ikke kan opstå en *pengefordring* omfattet af Kursgevinstlovens regler.

Når handlen med Bitcoins ikke er omfattet af Kursgevinstloven – eller en af de øvrige kapitalgevinstbeskat-

ningslove - falder den skattemæssige behandling tilbage på udgangspunktet i skatterettens almindelige regler i Statsskattelovens §§ 4-6. SL § 4 afgrænser som bekendt positivt indkomstkomponenterne til de samlede årsindtægter, hvad enten de hidrører her fra landet eller ikke, bestående i penge eller formuegoder af pengeværdi, og SL § 6 indeholder de fradragsberettigede udgifter, der er medgået til at erhverve, sikre og vedligeholde (skattepligtig) indkomst. Endelig fastsætter SL § 5, at gevinst og tab på formuegenstande, herunder indtægter, som hidrører fra salg af den skattepligtiges ejendele, ikke skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medmindre disse salg henhører under skatteyderens næringsvej eller er opstået i spekulationsøjemed.

Uanset at Bitcoins kun foreligger i elektronisk format, ejer den skattepligtige noget information, der er en del af en blockchain, som repræsenterer en værdi. Eftersom SL § 5 ikke synes at indeholde en betingelse om, at *formuegenstande* alene kan udgøres af særlige typer af aktiver, men derimod synes at have et bredt anvendelsesområde, synes det korrekt at anse Bitcoins for en formuegenstand omfattet af SL § 5. Herefter skal gevinst og tab ved afståelse af Bitcoins som udgangspunkt ikke medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, jf. SL § 5. Resultatet heraf bliver (og har formentlig i nogen grad været), at det er muligt for den risikovillige skatteyder at oppebære skattefrie kursgevinster på Bitcoins, men således at eventuelle tab ej heller er fradragsberettigede. Dette udgangspunkt gælder dog ikke, såfremt afståelsen sker som led i skatteyderens (det være sig både fysiske personer og selskaber) næringsvej, spekulationsøjemed, hobbyvirksomhed eller anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed. Hvorvidt skatteyder opfylder betingelserne for at være omfattet af skattefriheden i SL § 5, vil være en konkret vurdering af skatteydere faktiske forhold, hvor det afgørende er, at der *ikke* foreligger næring, spekulation eller hobbyvirksomhed/anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed. De tre undtagelser til skattefriheden er tidligere detaljeret behandlet i litteraturen²⁶ og vil derfor kun kort blive gennemgået i denne artikel i relation til Bitcoins.

Næringsvirksomhed er karakteriseret ved den systematiske og professionelle omsætning af Bitcoins, som er erhvervet eller minet med videresalg for øje.²⁷ Det er

23 Jf. bemærkningerne til § 1 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

24 Se tilsvarende Jan Børjesson, Anders Oreby Hansen og Henrik Peytz, *Kursgevinstloven med kommentarer*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2014), s. 114 og Den Juridiske Vejledning (2017:2) C.B.1.2.1 *Fordringer, gæld og finansielle kontrakter omfattet af Kursgevinstloven*.

25 Se afsnit 4.1 for mere herom.

26 Se eksempelvis Thøger Nielsen i *Indkomstbeskatning, Bind I*, (1965) og V. Anthon i *Statsskatteloven* (1928).

27 Se ligeledes Jan Pedersen i *Skatteretten I* (2015), s. 231.

ikke muligt at opstille en fast grænse for, hvornår handlen med Bitcoins må anses for tilstrækkelig systematisk og professionel, til at denne skal anses for at være indgået som led i Bitcoinerens næringsvirksomhed. Det må dog forventes, at såkaldte exchange-hjemmesider (det vil sige hjemmesider, hvor man kan købe og sælge forskellige virtuelle valutaer) er næringsdrivende med handlen af virtuelle valutaer, herunder Bitcoins. Endvidere kan næring forekomme i form af vederlagsnæring, det vil sige, at den erhvervsdrivende modtager usædvanlige betalingsmidler.²⁸ Såfremt Bitcoins anses for afstået som led i skatteyderens næring med Bitcoins, anses gevinsterne for skattepligtige efter SL § 4. For fysiske personer skal sådan indkomst beskattes som personlig indkomst (op til ca. 56 %), og for selskaber beskattes indkomsten med selskabsskattesatsen. Udgifter, der er medgået til at erhverve, sikre eller vedligeholde næringsvirksomheden kan fradrages efter SL § 6, hvilket for fysiske personer ligeledes skal ske i den personlige indkomst (fradragsværdi op til ca. 56 %) og for selskaber kan tabet fradrages i den selskabsskattepligtige indkomst.

Spekulation foreligger, når erhvervelsen af Bitcoins er sket i spekulationsøjemed, det vil sige, at skatteyder på erhvervelsestidspunktet har haft videresalg med fortjeneste som hensigt, men ikke som led i skatteydernes næringsvej. Selvom en sådan vurdering af skatteydernes hensigt er en subjektiv vurdering, er der i praksis lagt vægt på objektive omstændigheder ved købet, herunder arten, anvendelsesmulighederne og samlerværdien af det anskaffede aktiv. Der har endvidere i anden sammenhæng været lagt vægt på omstændighederne efter købet, således at et hurtigt salg, anvendelsesmuligheder, der ikke er blevet udnyttet samt salg med betydelig fortjeneste styrker formodningen for, at erhvervelsen af formuegenstanden er sket i spekulationsøjemed.²⁹ Det er heller ikke muligt, for så vidt angår vurderingen af, hvorvidt Bitcoins er erhvervet i spekulationsøjemed, at opstille en fast grænse. Vurderingen skal imidlertid ske i lyset af det seneste års signifikante stigning i værdien af Bitcoins. Dette skyldes, at værdistigningen både har medført, at anvendelsesmu-

lighederne for den virtuelle valuta er reducerede, og samtidig at værdistigningen i sig selv kan insinuere, at den virtuelle valuta er oplagt at spekulere i. Sammenhængen mellem værdistigningen af Bitcoins og de reducerede anvendelsesmuligheder skyldes den måde Bitcoin-systemet er opbygget på, hvorefter alle transaktioner i Bitcoins skal verificeres (mines) af computere i Bitcoin-netværket (se afsnit 2). Disse minere honoreres med nygenererede Bitcoins (med samme værdi som eksisterende Bitcoins), hvorfor transaktionsomkostningerne ved en handel er steget i et sådan omfang, at anvendelsen af Bitcoins som betaling ved transaktioner af lav værdi reelt er begrænset. Samlet synes den betydelige værdistigning at gøre Bitcoins til et aktiv, som mest er oplagt at spekulere i. Såfremt Bitcoins anses for erhvervet og afstået i spekulationsøjemed, er gevinsterne skattepligtige efter SL § 4. For fysiske personer skal sådan indkomst beskattes som personlig indkomst (op til ca. 56 %), mens gevinster realiseret af selskaber beskattes med selskabsskattesatsen. For fysiske personer har tab en begrænset fradragsværdi, idet der kun kan foretages et ligningsmæssigt fradrag (med en skattemæssig værdi på op til ca. 28 %), mens et tab realiseret af et selskab kan fradrages i den selskabsskattepligtige indkomst.

Hobbyvirksomhed eller *anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed* foreligger, når formålet med virksomheden ikke opfylder almindelige erhvervsmæssige formål om overskudsgivende virksomhed, men i stedet private interesser eller andre ikke-erhvervsmæssige aktiviteter.³⁰ Det er endvidere karakteriserende for hobbyvirksomhed og anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed, at denne ikke udøves systematisk og på professionel vis, men i stedet udøves i skatteyderens fritid.³¹ Selvom et selskab næppe kan tilskrives at have en hobby, kan virksomhed drevet i selskabsform konkret anses for at drive ikke-erhvervsmæssig virksomhed,³² hvilket resulterer i samme retsfølge som hobbyvirksomhed.³³ Såfremt Bitcoins anses for afstået som led i hobbyvirksomhed eller anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed, er nettoindkomsten skattepligtig. Med andre ord er indkomsten skattepligtig efter SL

28 Id. s. 230.

29 Id. s. 242-244, samt V. Anthon i *Statsskatteloven* (1928), s. 137.

30 Jan Pedersen i *Skatteretten I* (2015), s. 292, samt Thøger Nielsen i *Indkomstbeskatning, Bind I* (1965), s. 416.

31 Jan Pedersen i *Skatteretten I* (2015), s. 293.

32 Se for eksempel UfR 1991.958 H (TfS 1991.500H) om køb og salg af travheste, der ikke blev anset for erhvervsmæssig, og underskud derfor ikke kunne fradrages i selskabets øvrige indkomst, men hvor indkomst fra den ikke-erhvervsmæssige virksomhed forudsætningsvis blev anset for skattepligtig.

33 Se modsat Mette Christina Juul og Christian Hjort i RR.5.2016.20 *Den skatte- og afgiftsmæssige behandling af BITCOINS*, hvor det anføres, at konsekvensen heraf må være, at tilsvarende virksomhed drevet i selskabsform ikke skal medregne eventuelle kursgevinster eller -tab til den skattepligtige indkomst, såfremt selskabet ikke anses for at drive nærings- eller spekulationsvirksomhed med køb og salg af Bitcoins, idet selskaber ikke kan have en hobby.

§ 4. For fysiske personer skal sådan indkomst beskattes som personlig indkomst (op til ca. 56 %), mens en gevinst realiseret af selskaber beskattes med selskabsskattesatsen. Udgifter, der er medgået til at erhverve, sikre eller vedligeholde den skattepligtige indkomst ved hobby- eller anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed, vil være fradragsberettigede efter SL § 6, hvilket for fysiske personer ligeledes kan ske i den personlige indkomst (fradrag med en skatteværdi op til ca. 56 %) og for selskaber i den selskabsskattepligtige indkomst. Dog således at der ikke gives fradrag for *underskud* ved hobby- eller anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed, men alene de driftsudgifter, der kan rummes i den skattepligtige indkomst fra hobbyvirksomheden, det vil sige nettobeskatning, men ikke nettofradrag.

Opsamlende synes den skattemæssige behandling af kursgevinster eller -tab på Bitcoins således i høj grad at være en konkret vurdering af den enkelte skatteydere faktiske omstændigheder, på baggrund af de almindelige principper, der følger af Statsskatteloven, hvilket ligeledes er Skatterådets konklusion. Det er vores opfattelse, at der i branchen er en almindelig forståelse af, at gevinster og tab ved salg af Bitcoins er den skattepligtige indkomst uvedkommende, hvilket ikke er en generel slutning, som med rette kan foretages.

Bookcoins

Skatterådet finder, at ejeren af en Bookcoins skal anses for at besidde en struktureret fordring. Det skal i denne forbindelse erindres, at der efter KGL § 29, stk. 3, er to grundlæggende betingelser, som skal være opfyldt, førend Bookcoins kan anses for i skatteretlig henseende at være en struktureret fordring: (1) der skal bestå en pengefordring, og (2) værdien af denne pengefordring skal reguleres i forhold til priser eller andet på værdipapirer, varer eller andre aktiver mv.

Det fremgår af bemærkningerne til reglerne om strukturerede fordringer, at fordringsbegrebet i forbindelse med

strukturerede fordringer *ikke* skal ses som en udvidelse af det almindelige fordringsbegreb.³⁴ Det skal endvidere erindres, at Kursgevinstloven udtømmende regulerer gevinster og tab ved pengefordringer og gæld, jf. KGL § 1,³⁵ hvor det afgørende ved bedømmelsen er, om der foreligger et retligt krav på betaling *i form af penge*.³⁶ For så vidt angår den første betingelse, skal ejeren af Bookcoins således have et retligt krav på betaling af et pengebeløb, der kan gøres gældende ved domstolene.³⁷

Det følger af litteraturen, at et krav, som alene består af en rekyldelse, herunder aktier, hvor kreditor *ikke* har valgfrihed med hensyn til betalingen, næppe kan anses for omfattet af Kursgevinstlovens regler.³⁸ Denne afgrænsning af pengefordringsbegrebet kan tiltrædes. Baseret på det oplyste faktum er der intet, der indikerer, at ejeren af Bookcoins i stedet for sølv kan anmode om betaling i penge, hvorfor det ikke synes korrekt at kvalificere Bookcoins som en struktureret fordring, idet der i forbindelse med erhvervelsen af Bookcoins ikke er opstået en *pengefordring* omfattet af Kursgevinstlovens regler.

Der må dog anerkendes en vis sympati for SKAT og Skatterådets forsøg på at klarlægge den skatteretlige kvalifikation af Bookcoins, da der ikke synes noget klart svar på, hvordan den virtuelle valuta skal behandles. Idet værdien af Bookcoins afhænger af et underliggende aktiv, sølv, synes det forståeligt at undersøge, hvorvidt den virtuelle valuta kan anses for en finansiel kontrakt, der generelt beskrevet er afledte instrumenter, hvorfor det centrale karakteristikum er, at værdien af kontrakten afhænger af værdien af et underliggende aktiv.³⁹ Der er foruden dette kendetegn tre kumulative betingelser, der skal være opfyldt, førend Bookcoins kan kvalificeres som en finansiel kontrakt omfattet af Kursgevinstlovens regler herfor: (1) der skal foreligge en bindende aftale, (2) med en forud fastsat afviklingspris, og (3) der skal

34 Jf. bemærkningerne til § 5, nr. 4 i L 98-2 (vedtaget som lov nr. 407 af 1/6 2005), hvor det præciseres, at KGL § 29, stk. 3, ikke er et udtryk for en udvidet fortolkning af begrebet fordringer i forhold til fortolkningen af samme begreb efter Kursgevinstloven, kapitel 2 og 3.

35 Kursgevinstloven regulerer ligeledes gevinster og tab på finansielle kontrakter omfattet af lovens kapitel 6.

36 Jf. punkt 4 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

37 Jf. bemærkningerne til § 1 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

38 Fordringer, der indeholder et alternativ til kontant betaling, er formentlig alene omfattet af Kursgevinstloven, såfremt kreditor har valgfrihed med hensyn til betalingen, se for eksempel Gitte Skouby et al.: Kursgevinstloven - en lovkommentar, 2000, p. 37. Tilsvarende se ligeledes Katja Joo Dyppe, *Beskatning af aktielån og repo'er* i SR.2013.0053 samt Jakob Bundgaard om afgrænsning i relation til mandatory convertibles i Festskrift til Jan Pedersen, 2011, p. 43 et seq.

39 Dette synes at følge implicit af definitionen af de omfattede kontrakter, jf. bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

være en tidsmæssig forskydning mellem aftale- og afviklingstidspunktet.⁴⁰

Betingelsen om, at der skal foreligge en bindende aftale forudsætter, at en aftale om køb og salg af Bookcoins er gyldig i aftaleretlig forstand, og at aftaleparterne har den fornødne kompetence til at indgå aftalen.⁴¹ Denne betingelse må anses for opfyldt.

Betingelsen om tidsmæssig forskydning mellem det tidspunkt en Bookcoins bliver købt, og sølvet bliver leveret, forudsætter formentlig alene, at der er en reel mulighed for kurssvingninger i den mellemliggende periode⁴² – eftersom den skatteretlige konsekvens i modsat fald må være, at parterne ikke anses for at have indgået en finansiell kontrakt, men derimod en aftale om overdragelse af det underliggende aktiv. Skatterådet bemærker i afgørelsen vedrørende Bookcoins, at der ikke er aftalt noget afviklingstidspunkt. Det er ikke tydeligt, hvorfor Skatterådet finder anledning til denne bemærkning, idet der ikke umiddelbart kan udledes et sådan krav i relation til finansielle kontrakter, da det følger af lovforarbejderne, at afviklingstidspunktet ofte vil være en fast defineret dato, men at dette dog ikke er en betingelse.⁴³ Det må således forventes, at både den første og den tredje betingelse generelt er opfyldt ved handel med Bookcoins.

Anderledes gør sig gældende for betingelse om, at en finansiell kontrakt skal indeholde en forud fastsat afviklingspris. Dette skal ses i lyset af, at aftalen om køb af Bookcoins ikke indeholder et krav om yderligere betaling fra indehaveren af Bookcoins i forbindelse med levering af sølv.⁴⁴ Typisk er værdien af en terminskontrakt alene overdraget på afviklingstidspunktet, hvorfor der hverken foretages betaling ved aftaleindgåelse eller under kontraktens løbetid. Selvom kravet om en forud aftalt afviklingspris/kurs ikke indeholder en betingelse om minimum-

eller maksimumstørrelse på afviklingskursen,⁴⁵ synes det alligevel vanskeligt at slutte, at en afviklingskurs på nul opfylder betingelsen om en forud fastsat afviklingspris. I fravær af yderligere betaling ved eventuel levering af sølv synes det ikke muligt at kvalificere og behandle Bookcoins som finansielle kontrakter efter Kursgevinstlovens regler.

I stedet synes Bookcoins at udgøre en ret til på anfordring at få leveret en fastsat mængde sølv. Spørgsmålet bliver herefter, hvorvidt en sådan *ret* skal betragtes som et selvstændigt aktiv i skattemæssig henseende, eller om det skal anses som et egentligt (forudbetalt) køb af sølv. Såfremt Bookcoins skatteretligt skal behandles som et selvstændigt aktiv (separat fra det underliggende sølv), følger den skatteretlige behandling af Statsskattelovens regler. Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at Bookcoins ikke kan behandles som handel med sølv, men blot at Bookcoins ikke i sig selv anses for at udgøre sølv.

I vurderingen af, om Bookcoins skatteretligt skal behandles som et selvstændigt aktiv eller som sølv, kan principperne ved den lignende vurdering af derivater, som falder uden for Kursgevinstlovens regler, formentlig anvendes. Disse principper beror på praksis, som hovedsageligt vedrører tiden, før de særlige regler om finansielle kontrakter blev indsat i Kursgevinstloven og er refereret i Optionsudvalgets betænkning om beskatning af finansielle kontrakter afgivet juni 1988.⁴⁶

Det følger af tidligere praksis, at et derivat i skatteretlig henseende skal kvalificeres selvstændigt, når det underliggende aktiv *ikke* er en individuel bestemt genstand, og når kontrakten afvikles ved differenceafregning.⁴⁷ Modsat forudsættes det, at en forud fastsat aftale om levering af et ejendomsretligt individualiseret underliggen-

40 Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 58 med henvisning til punkterne 116, 117 samt 120-123 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

41 Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 58 med henvisning til Gitte Skouby et al.: *Kursgevinstloven – en lovkommentar*, 2000, p. 165.

42 Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 66.

43 Jf. punkt 121 og 123 i cirk. nr. 134 af 29/7 1992 citeret i bemærkningerne til § 29 i lov nr. 439 af 10/6 1997 (L 194).

44 Ved internationale transaktioner kan der blive pålagt told og andre afgifter.

45 Jf. bl.a. TfS 2008, 515 SR, hvor en LEPO-kontrakt (Low Exercise Price call Option) med en særlig lav udnyttelseskurs ansås for omfattet af KGL § 29. LEPO-kontrakten var indgået på markedsvilkår og den lave afviklingskurs blev afspejlet i den høje købesum af optionerne.

46 Betænkningen udreder den skatteretlige behandling af finansielle kontrakter, som før Kursgevinstloven var reguleret af Statsskattelovens §§ 4-6. Se ligeledes Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 247.

47 Se betænkning nr. 1139/1988, s. 88 et seq. samt Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 247, hvor det anføres, at i et sådan tilfælde er derivatet blot det aftaleretlige middel til at sikre kontraktindehaveren ejendomsretten til det underliggende aktiv, jf. Henrik Ketelsen i Aage Michelsen

de aktiv næppe kan opfattes som andet end en aftale om køb og salg af netop det underliggende aktiv.⁴⁸ Såfremt erhververen af en option beslutter sig for at sælge retten eller lade den udløbe uudnyttet, er det dog vanskeligt at opfatte optionen som en aftale om køb af det underliggende aktiv.⁴⁹ Samlet kan det formentlig udledes, at det er en betingelse, at det underliggende aktiv er en individuel bestemt genstand, og at levering rent faktisk finder sted, førend der foreligger en aftale om køb eller salg af det underliggende aktiv.⁵⁰

I relation til handel med Bookcoins vil situationen formentlig ofte være, at der ikke sker levering af sølvet, men at ejeren i stedet videresælger sine Bookcoins til udstederen eller en tredjemand. Endvidere vil der ikke ske en egentlig ejendomsretlig individualisering før en eventuel levering. Lægges lignende betragtninger til grund som i relation til tidligere praksis vedrørende derivater, vil retten til på anfordring at få leveret sølv skulle kvalificeres og behandles som et selvstændigt aktiv/instrument.

På denne baggrund er det vores vurdering, at Bookcoins som udgangspunkt skatteretlig skal behandles som en selvstændig ret til at få leveret sølv, således at det underliggende sølv behandles selvstændigt. Begge formueaktiver synes derfor mest korrekt behandlet efter reglerne i SL § 5. Således vil overvejelser om næring, spekulation og hobbyvirksomhed/anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed ligeledes være relevant for ejeren af Bookcoins, som det var tilfældet for ejeren af Bitcoins. Det skal dog erindres, at Skatterådet er af den opfattelse, at Bookcoins skal anses for en struktureret fordring, idet Bookcoins anses for en *pengeforskrift* i form af et anfordringstilgodehavende, der giver ret til på forlangende at få leveret en bestemt mængde af et nærmere bestemt depot af sølvbarer (halvgenerisk køb).

4.3. Erhvervsmæssigt begrundet

I SKM2014.226.SR finder Skatterådet, under den forudsætning, at I/S ikke driver næring og spekulation med Bitcoins, at eventuelle gevinster eller tab på Bitcoins vil være I/S' indkomstopgørelse uvedkommende. Begrundelsen herfor er, at brugen af Bitcoin-systemet ikke er *erhvervsmæssigt begrundet*, idet betalingen i en samhandel kan gennemføres direkte på traditionel vis mellem samhandelsparternes pengeinstitut uden anvendelse af Bitcoins. Anvendelse af Bitcoins i I/S er efter Skatterådets opfattelse et udslag af interessentens personlige interesse, og den skattemæssige behandling af kursgevinst eller -tab skulle derfor vurderes ved opgørelsen af interessentens (personlige) skattepligtige indkomst.

Skatterådets begrundelse for sit resultat er noget overraskende, set i lyset af Skatterådets egen indledende henvisning til ECB's rapport samt fremhævelse af, at fordelene ved handel i Bitcoins bl.a. er, at:

“transaktioner [gennemføres] hurtigere og billigere end ved traditionel betalingsmåde. Transaktionsomkostningerne er meget lave, og der opkræves intet bankgebyr.”

Disse funktioner synes alle at gøre anvendelse af Bitcoins erhvervsmæssigt begrundet. Endvidere var betaling med Bitcoins allerede på tidspunktet for afgørelsen forekommende udbredt - og har siden vundet stadig større udbredelse - således at Bitcoins i dag kan anvendes til at købe en række dagligdagsprodukter på samme måde som køb af produkter med officielt anerkendte valutaer. Endog synes det plausibelt, at modtagelse af Bitcoins i nogle sammenhænge kan være en reel og relevant konkurrencefordel.⁵¹ Der kan derfor stilles spørgsmål ved, om Skatterådet var kommet frem til den samme konklusion, hvis spørgsmålet var forelagt i dag, da synspunktet

(red.): *Skatteret*, 1990, s. 84-88, hvor sondringen mellem kontrakter, som beskattes som selvstændige formuegoder kontra efter reglerne for det underliggende aktiv, analyseres. Se også Christen Amby og Jørgen Egelund: *R&R*, 1987/10; Kim Fücksel et al.: *Håndbog i finansielle instrumenter*, 1991, s. 145 et seq. og Per Bach Jørgensen: *Regnskab og Revision*, 1988/10, s. 10.

48 Se betænkning nr. 1139/1988, p. 109.

49 Se betænkning nr. 1139/1988, p. 96

50 Katja Joo Dyppe, *Beskatning af finansielle kontrakter*, Jurist- og Økonomforbundets Forlag (2012), s. 248, med henvisning til Lars E. Hansen og Jan Kauffmann: *Future-, forwards- og optionskontrakter*, 1991, p. 130, som bemærker, at der i mange tilfælde kan argumenteres stærkt imod den holdning, som udvalget har anført som gældende ret, eftersom det ikke kan være formålstjenligt at håndhæve regler, der gør forskellige skattepligtige indkomster afhængig af, om en “værdilos” option udnyttes eller ej. Forfatteren vurderer, at til trods for, at det er vanskeligt ikke at sympatisere med dette argument, kan det i den skatteretlige vurdering af, om derivatet kan sidestilles med køb og salg af det underliggende aktiv, ej ikke være afgørende, om det er formålstjenligt at tillægge det betydning, om optionen udnyttes eller ej.

51 CEO'en for Hungry, er på Coinify's hjemmeside citeret for, at virksomheden har oplevet en 3 % margin, efter virksomheden begyndte at modtage betaling i Bitcoins.

om manglende erhvervsmæssig begrundelse ikke (længe) synes korrekt. Det skal derfor blive interessant at se, hvorledes Landsskatteren forholder sig til denne del af problemstillingen i forbindelse med vurderingen af den ankede afgørelse.

5. Konkluderende bemærkninger

Med afsæt i SKM2014.226.SR og SKM2017.520.SR behandles i denne artikel nogle af de relevante skatteretlige problemstillinger, som opstår i forbindelse med anvendelsen af Bitcoins og Bookcoins. I det følgende fremhæves de væsentligste konklusioner.

Det synes rimeligt at konkludere, at de virtuelle valutaer, der kendes i dag, næppe opfylder de økonomiske funktioner, der kendetegner penge, hvorfor vi er enige med Skatterådet i, at hverken Bitcoins eller Bookcoins på nuværende tidspunkt kan anses for fremmed valuta omfattet af SKL § 3C, hvorfor kursen for disse virtuelle valutaer ikke kan anvendes i forbindelse med udarbejdelsen af det skattemæssige regnskab. Dette skyldes bl.a., at disse virtuelle valutaer ikke reguleres af en centralbank og ikke har en intuitiv værdi. Det kan dog ikke udelukkes, at udbredelsen og den almindelige opfattelse af virtuelle valutaer i fremtiden vil medføre, at disse virtuelle valutaer anses for mere sikre, effektive og pålidelige samt anses for at opfylde de økonomiske funktioner for penge. Henses der til Skatterådets oplyste betingelser for, hvad der forstås ved fremmed valuta, kræver det formentlig en eksplicit accept af sådanne virtuelle valutaer, førend disse kan anses for officielle valutaer i skatteretlig henseende. Dette uanset omfanget af handlen hermed.

Under hensyntagen til, at Bitcoins (endnu) ikke anses for at udgøre penge i skatteretlig henseende, er vi enige med Skatterådet i, at gevinster og -tab ved handel med Bitcoins ikke er omfattet af Kursgevinstlovens regler, men i stedet skal behandles efter Statsskatteloven. Herefter er den skatteretlige behandling afhængig af, om der foreligger næring, spekulation eller hobbyvirksomhed/anden ikke-erhvervsmæssig virksomhed.

Det er vores opfattelse, at det er den almindelige opfattelse, at indkomst opstået i forbindelse med handel med Bitcoins er skattefri. I tech-branchen refereres således ofte til, at handlen hermed sidestilles med den situation, hvor en person skattefrit sælger et maleri. Dette må anses for at være en uhensigtsmæssig udlæggelse af de skattemæssige konsekvenser, eftersom en række ejere af Bitcoins ud fra en konkret vurdering formentlig kan anses for at være skattepligtige af indkomst opstået i forbindelse med salg heraf.

Det er vores vurdering, at den skatteretlige behandling af Bookcoins – ligesom Bitcoins – følger af reglerne i Statsskatteloven. Uanset, at vi er enige med SKAT og Skatterådet i, at Bookcoins har derivatlignende karakteristika, kan vi således ikke tiltræde konklusionen om, at Bookcoins skal behandles som en struktureret fordring efter Kursgevinstlovens regler for finansielle kontrakter. Dette skyldes, at Bookcoins *ikke* kan anses for en struktureret fordring, idet der ikke opstår en *pengeforskrift* mellem ejeren af Bookcoins og udstederen af Bookcoins. Man kan på baggrund af afgørelsen spørge, om et anfordringstilgodehavende på halvgeneriske varer (herunder noterede aktier), der ikke er ejendomsretligt/tingsretligt individualiserede, altid er en pengefordring? Dette kan næppe være Skatterådets hensigt med afgørelsen. Samlet er der sympati for, at SKAT og Skatterådet forsøger at indpasse virtuelle valutaer i de skatteregler, som fordrer en vis symmetri i den skatteretlige behandling ved at lade reglerne om finansielle kontrakter gælde for Bookcoins.

Løsningen på de uhensigtsmæssigheder, som opstår ved, at beskattningen af virtuelle valuta i forskellige former er uklar for den almindelige borger, bør i stedet være et lovindgreb, som sikrer en tydelig og symmetrisk behandling heraf. Der bør i denne sammenhæng ligeledes tages aktiv stilling til, om køb og salg af virtuelle valutaer skal anses for investeringer og i bekræftende fald, om sådanne skal beskattes anderledes end andre investeringsaktiver, f.eks. aktier omfattet af Aktieavancebeskatningsloven eller fordringer omfattet af Kursgevinstloven. Den nuværende situation, hvor gevinster eller tab ved salg af Bitcoins *enten* er den skattemæssige indkomstopgørelse uvedkommende *eller* beskattet hårdere end aktier eller fordringer, er umiddelbar svær at forklare ud fra et adfærdsregulerende ønske, som typisk er forklaringen på forskellig beskattning i dansk skatteret.

Endelig er vi uforstående over for Skatterådets konklusion om, at anvendelsen af Bitcoins ikke kan anses for erhvervsmæssigt begrundet. Dette må i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, hvor der tages hensyn til den egentlige udbredelse heraf, hvor der næppe kan lægges vægt på, om brugen heraf kan anses for almindelig. I visse brancher, herunder tech-miljøet, har handlen med Bitcoins hurtigere været accepteret som et almindeligt betalingsmiddel end hos den brede befolkning, hvilket naturligvis skyldes større og tidligere kendskab hertil. Netop dette kendskab, herunder forståelse af de fordele handlen med virtuelle valuta kan medføre, bør ikke komme skatteyder til last.